

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.9/2016/4.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. november hó 23. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A lopás büntette miatt **I.r.** vádlott és társai ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2015. december 01. napján kihirdetett KB.II.14/2014/8. számú ítéletét megváltoztatja.

I.r., II.r. és **III.r.** vádlottak cselekményét társtettesként elkövetett lopás büntettének (Btk. 370. § (1) bekezdés, (3) bekezdés a./ pont) minősíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **I.r., II.r.** és **III.r.** vádlottak tekintetében helybenhagyja.

Indokolás:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2015. december 1. napján kihirdetett Kb.II.14/2014/8. számú ítéletével **I.r., II.r.** és **III.r.** vádlottakat bűnösnek mondta ki a Btk. 370.§. (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő lopás büntettében, melyet az I. és II. r. vádlottak bűnsegédként követtek el, ezért mindhárom vádlottat 1 (egy) év 6 (hat) hónap börtönre és 200 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre, továbbá az I. r. vádlottat katonai büntetésenként lefokozásra is ítélte. A bíróság a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását 3 (három) év próbaidőre felfüggesztette. Rendelkezett mindhárom vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátásról és a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. Rendelkezett a sértett magánfél részére fizetendő polgári jogi igényről, az annak kapcsán felmerült eljárási illetékről. Kötelezte a vádlottakat személyenként 121.251,- forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész három napi gondolkodási időt tartott fenn jogorvoslati nyilatkozatának bejelentésére mindhárom vádlott vonatkozásában, majd a törvényes határidőben mindhárom vádlott terhére a pénzbüntetés súlyosítása, valamint az I. és II. r. vádlottak terhére társtettesi alakzat megállapítása érdekében fellebbezést jelentett be. Fellebbezésének írásbeli indokolásában hivatkozott arra, hogy a bíróság tévedett akkor, amikor a vádlottakkal szemben túlzottan enyhe pénzbüntetést alkalmazott, mert az nem szolgálja megfelelően a büntetési célok érvényesülését. Hivatkozott továbbá arra is, hogy az I. és II. r. vádlott nem csak a bűncselekmény kitervelésében, hanem annak végrehajtásában is aktív szerepet játszott: ők is vágták a fát, így a

jogellenes elvételben közreműködtek, mégpedig nem bűnsegédként, hanem társtettesként, így erre figyelemmel is indokolt velük szemben súlyosabb pénzbüntetés kiszabása.

Az ítélet kihirdetését követően a tárgyaláson az I. r. vádlott és védője ugyancsak három napi gondolkodási időt tartott fenn jogorvoslati nyilatkozatának bejelentésére, a II. r. vádlott és védője enyhítésért, a III. r. vádlott és védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.32/2016/1. számú átiratában módosítással tartotta fenn a katonai ügyész fellebbezését, és nem tartotta alaposnak a védelmi fellebbezéseket. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú katonai tanács súlyosan megsértette a Be. 278. § (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor a 2014. március 19-i vádemelést követően 2015. szeptember 16-án intézkedett a tárgyalás kitűzésére. Ugyanakkor perrendszerűen folytatta le az eljárást, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bizonyítékokat megvizsgálta és értékelte. Álláspontja szerint azonban az ez alapján megállapított tényállás a II. r. vádlott cselekvőségére nem tartalmaz megállapítást, így a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pontja alapján megalapozatlan, amely az iratok tartalma, valamint helyes ténybeli következtetés útján kiküszöbölhető. Álláspontja szerint az I. és III. r. vádlottak esetében a társtettesként, míg a II. r. vádlott esetében a bűnsegédként elkövetett lopás büntetése állapítható meg, ezért a kiszabott pénzbüntetés az ő vonatkozásukban súlyosítást igényel. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítélet tényállását egészítse ki azzal, hogy a fa jogellenes kitermelésekor a II. r. vádlott legalább két napot jelen volt, az I. és III. r. vádlottak bűnösségét társtettesként elkövetett lopás büntetében mondja ki, és a velük szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételszámát emelje fel, egyebekben az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője változatlanul fenntartotta az írásbeli indítványát.

Az I. r. vádlott védője perbeszédében arra hivatkozott, hogy a bíróság a feltárt bizonyítékokból, az általa megállapított tényekből további tényekre, ekként védence bűnösségére is helytelenül következtetett. Fenntartva a perbeszédében előadottakat, kifejtette, hogy védence tagadásából a cselekmény elkövetésére következtetni nem lehet, és **I.r. vádlott** abban a tudattartalomban volt, hogy **II.r.** vádlottnak van engedélye a fakitermelésre, ezért elsődleges indítványa az volt, hogy a másodfokú tanács védencét mentse fel. Másodlagosan az enyhítő körülmények súlyára hivatkozva a büntetés enyhítését kérte.

A II. r. vádlott védője elsődlegesen a szabadságvesztés és felfüggesztés tartamának enyhítését, valamint az előzetes mentesítést, másodlagosan enyhébb büntetés kiszabását kérte védence vonatkozásában. Megjegyezte ugyanakkor, hogy az ítélet tényállása a II. r. vádlott vonatkozásában elkövetési magatartást nem tartalmaz. Álláspontja szerint az ítélet belső arányosság híján nem tükrözi kellően a védence vonatkozásában megállapítható enyhítő körülmények számát és súlyát. Az előzetes mentesítés vonatkozásában pedig arra hivatkozott, hogy arra érdemes a II. r. vádlott, aki nem a munkáltatója, hanem a sérelmére követte el a bűncselekményt.

A III. r. vádlott védője perbeszédében hangsúlyozta, hogy védence azt hitte, a fakitermelés jogszerű, pontosan ugyanúgy, ahogy az eljárás tanúi. Utalt arra is, hogy fakitermelés folytatható ezen a területen 2012. június 23. napja előtt és 2012. június 28-a után is. Vitatta az eltulajdonított mennyiséget. A perbeszédéhez csatolt szakértői véleményre hivatkozva elmondta, hogy a területet jelentős hosszban nem határolja olyan kerítés, amely kizárná a 2 méteres hosszba vágott faanyag vállon, vagy kisebb, kézi szállítóeszközzel történő kihordását. Rámutatott olyan ellentmondásokra, amelyek kétséggé teszik a szakértői vélemény megállapításait úgy a kivágott fa mennyisége, mint

az elszállított mennyiség számításánál. Jogi álláspontja szerint a fák kivágásával befejezetté vált a lopás, így annak elkövetője nem lehet a III. r. vádlott, aki csak az elszállításban működött közre. Hivatkozott arra is, hogy a polgári jogi igény elbírálása törvénysértő volt. A ... az eljárásban nem volt magánfél, márpedig a polgári jogi igény előterjesztésére magánfélként kizárólag a sértett, illetve a Pp.-ben meghatározott feltételek esetén a Be. 54. § (4) bekezdése alapján az ügyész jogosult. A jelen ügyben a sértett a ..., mivel a ... az eltulajdonított faanyag tulajdonosa, míg a ... csupán vagyongazdálkodó.

A II. r. vádlott az utolsó szó jogán nem kívánt nyilatkozni, a III. r. vádlott a felmentését kérte.

Az ügyész, a vádlottak és a védők által bejelentett fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács megsértette a Be.278.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést, amikor másfél évvel az ügy érkezése után intézkedett annak kitűzésére, egy intézkedéssel több tárgyalási napot tűzött ki, azonban a tárgyalásokról olyan összevont jegyzőkönyv készült, amely alapján nem állapítható meg az egyes tárgyalásokon való résztvevők személye, a tárgyalási nap kezdésének és befejezésének ideje, amellyel megsértette az ügyviteli szabályokat. Megállapítható azonban, hogy ezek az eljárási szabálysértések nem voltak lényeges hatással az eljárás lefolytatására.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárás lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az I.r. vádlott a bűncselekmény elkövetését és bűnösségét is tagadta, a II.r. vádlott bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomást tett 120 köbméter fa eltulajdonítása tekintetében, még a III.r. vádlott bűnösségét tagadva ténybelileg nem vitatta, hogy legfeljebb 60 köbméter tűzifát szállított el a ... objektumból, amelynek ellenértékét, 600.000,- Ft-t az I.r. vádlott részére megfizette. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak védekezésével szemben a tényállást részben a bűnösségre is kiterjedő, illetve ténybeli beismerésekre, a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásaira, továbbá a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokra, elsősorban a híváslisták adataira és a szállítólevélre, valamint az igazságügyi faipari szakértői véleményre alapította. Az eljárás során kihallgatott tanúk nem tudtak róla, hogy bűncselekmény elkövetésében vesznek részt. A tárgyaláson a bíróság a tanúk nyomozati vallomását ismertetéssel a bizonyítás részévé tette, így **tanú1** folytatlagos tanú vallomását a nyomozati iratok 272. naplószáma alól, **tanú2** tanúvallomását pedig a 324. naplósám alól, és kihallgatta **tanú3**, **tanú4**, **tanú5**, **tanú6**, **tanú7** és **tanú8** tanúkat. **szakértő1** igazságügyi faipari szakértő tárgyaláson történő meghallgatásával tisztázásra került az eltulajdonított fa mennyisége, annak kiskereskedelmi ára, a gallyfa mennyisége és az eltulajdonítás időpontja. A szakértő által tárgyaláson tett megállapításokat senki nem kifogásolta. Az ítéleti tényállás történeti része valóban hiányos a II.r. vádlott cselekvősege vonatkozásában, ugyanakkor az ítélet 10. oldal második bekezdésében az elsőfokú katonai tanács következőket rögzítette: „Az irányadó történeti tényállás szerint az I.r. és II.r. vádlott a tanúk segítségével kitermelte és egybehordta a fát a ... objektum területén, azonban azt elszállítást, vagyis „K” telepről kivitelt **III.r. vádlott** végezte el.”

A bírói gyakorlat - mint ahogy a Kúria Bhar.I.1552/2012/5. számú határozatában erre rámutat - következetes abban, hogy az ítéletszerkesztési hiba folytán nem a történeti tényállásban, hanem az indokolás más részében rögzített tények is a tényállás részét képezik, ezért jelen ügyben ugyancsak a tényállás részének tekintendő a bizonyítékok mérlegelése során rögzített fentebb idézett bekezdés is, amely rögzít elkövetési magatartást a II.r. vádlott vonatkozásában. A másodfokú bíróság ezért nem tartotta szükségesnek a tényállás kiegészítését az ügyészi indítvány szerint.

A törvényszék katonai tanácsa ítélete 4. oldalának 4. bekezdésétől 10. oldal első bekezdéséig értékelte az általa megismert bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy miért nem a vádlottak védekezését fogadta el a tényállás alapjául.

A másodfokú bíróság az I. r. (nyomozás során) II.r. és III. r. vádlott (nyilvános ülésen) jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata alapján a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontjára figyelemmel az ítéleti tényállás személyi részét kiegészíti azzal, hogy: „**I.r. vádlott** autószerelő szakképzettségű. 5.000.000,- Ft kölcsöne után havi 33.000,- Ft törlesztő részletet fizet.” „**II.r. vádlott** jelenleg a ... Kft.-nél áll alkalmazásban, ahol raktárosként havi 160.000,- forint a keresete.” „**III.r. vádlott** elvált, két kiskorú gyermeke után tartásdíjat fizet. Középiskolai érettségivel rendelkezik. Hitele után havi 40.000,- Ft törlesztőrészt fizet. Sofőrként dolgozik ... Kft.-nél ..., havi jövedelme 150.000,- Ft.”

Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A tényállást érintő vádlotti és védői fellebbezések nem alaposak.

Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. A másodfokú eljárásban az I. r. és III. r. vádlottak védője új bizonyítékokra, illetve új tényre nem hivatkozott, nem merült fel továbbá olyan körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek akár a vádlottak tudattartalma, akár az eltulajdonított fa mennyisége és megállapított értéke tekintetében. A Be. 351. § (1) és Be. 352. § (3) bekezdésében meghatározott bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. Ezért a vádlottak és védők által a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására, és ezen keresztül a vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére, ugyanakkor tévedett, amikor az I. és II. r. vádlottak cselekményét bűnsegédi magatartásként értékelte. Nem értett egyet a másodfokú katonai tanács az ítélet 10. oldalán kifejtett jogi állásponttal. A Btk. 370. § (1) bekezdésébe ütköző lopást az követi el, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa. E körben rámutat a másodfokú katonai tanács arra, hogy az I.r. és II.r. vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy a tanúk segítségével kivágták és összepakolták a fát a ... objektum területén, amelynek elszállítását, vagyis „K” telepről való kivitelét **III.r. vádlott** végezte el, egymás tevékenységéről tudva, közösen, azaz társtettesként valószínűsítették meg mindhárman a lopás elkövetési magatartását, az elvételt.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és az I., II. és III.r. vádlott cselekményét a Btk.370.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontjába ütköző társtettesként elkövetett lopás büntettének minősítette.

A büntetés enyhítése és súlyosítása érdekében előterjesztett fellebbezések nem alaposak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az I. r., II. r. és III. r. vádlottak tekintetében helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket, de mellőzni kellett a bűnsegélyre való

utalást I. r. és II. vádlottnál. Nem tévedett, amikor szabadságvesztést szabott ki mindhárom vádlottal szemben, helyesen állapította meg annak, valamint a felfüggesztés próbaidejének tartamát. A kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek száma, valamint az egy napi tétel összege is arányos. A másodfokú bíróság szerint a felfüggesztés tartamára szükséges az elítéléshez fűződő hátrányos jogkövetkezmények fenntartása. Helyesen alkalmazta az elsőfokú katonai tanács az I.r. vádlottal szemben a lefokozást, hiszen a következetes bírói gyakorlat szerint a rendfokozattal rendelkező vádlott, amennyiben az alakulata, szolgálati helye sérelmére követ el szándékos vagyron elleni bűncselekményt, méltatlan a rendfokozat viselésére és vele szemben lefokozás alkalmazása nem mellőzhető.

A Be. 474. § (6) bekezdése alapján a katonai ügyész által érvényesített polgári jogi igény elbírálása törvényes.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. november 23.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete **I.r.**, **II.r.** vádlott és **III.r.** vádlott vonatkozásában a rendelkező részben írt változtatással jogerős és végrehajtható.

, 2016. november 23.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke